

NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT
(NVE)
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Dato: 27.05.2025
Vår referanse: 21/19764-13
Deres referanse:
Saksbehandler: Anna Despard Asgard

202507038 høringssvar: vurdering konsesjonsplikt økt pumpekapasitet, Saurdal kraftverk, Ulla-Førre, Rogaland

Viser til mottatt høring av forespørsel om vurdering av konsesjonsplikt for økt pumpekapasitet i Saurdal kraftverk i Ulla-Førre systemet i Rogaland, NVEs ref. 202507038.

Søknaden gjelder økning av pumpekapasitet i Saurdal kraftverk, der Statkraft vurderer å skifte ut to konvensjonelle aggregat med nye pumpeaggregat, for slik å doble pumpekapasiteten. Ifølge søker forventes det marginale endringer i magasindisponering av Blåsjø, Lauvastølvatnet og Sandsavatnet. Søker oppgir å ikke forvente endringer i hydrologien i reguleringsområdet.

Området som kan bli berørt av omsøkte tiltak, ligger innenfor Heiplanområdet. I henhold til planen befinner Blåsjø seg helt og Sandvatnet helt eller delvis i nasjonalt villreinområde. Lauvastølvatnet ligger i henssynsone villrein, mens Saurdal pumpestasjon ligger i bygdeutviklingssona. I nasjonalt villreinområde og henssynsone villrein skal villreinens interesser tillegges stor vekt i all arealforvaltning og saksbehandling.

Agder fylkeskommune viser til vedtak i fylkesutvalget 26.11.2024 vedrørende konsesjonssøknad for opprusting og utvidelse av Røldal Suldal kraftverk:

6. SR [Setesdal Ryfylke] villreinområde har status rødt etter kvalitetsnormen, som betyr at det står svært dårlig til med villreinstammen vi har ansvar for. Hensynet til villreinen i Setesdal Ryfylke villreinområde, som er ett av ti nasjonale villreinområder, må vektes tungt i vurderingen av omsøkte oppgraderinger og utvidelser.

7. Konsesjon til nye kraftverk og pumpekraftverk bør frarådes innenfor grensene for nasjonalt villreinområde før samlet betydning av denne og andre lignende søknader kan vurderes. Det er avgjørende at konsesjon ikke tildeles etter først-til-mølla prinsippet, og at presedensvirkning av eventuell innvilgelse vurderes.

8. Konesesjon til kraftverk og pumpekraftverk bør frarådes innanfor grensene for nasjonalt villreinområde samtidig som tiltaksplaner er under utarbeiding av Klima- og miljødepartementet. Innvilget konesesjon kan forskyve ansvar for måloppnåelse for tilstand for Setesdal Vesthei villreinområde over på andre brukergrupper/myndigheter, slik som kommunene og friluftslivet, herunder i Agder.

Agder fylkeskommune henviser til at villrein har status som nær truet og at villreinbestanden er under stadig økende press. Kvalitetsnormen for villrein viser at tilstanden for villreinen i Setesdal Ryfylke villreinområde er dårlig, blant annet som følge av fysiske inngrep som utbygging av vannkraft, og viktige områder for beiting og trekk lagt under vann grunnet oppdemming. I tillegg kommer effekten av klimaendringer, som utgjør en ytterligere belastning for villreinen.

Samlet belastning er derfor stor, og det nasjonale målet om bedre tilstand i Setesdal Ryfylke villreinområde nødvendiggjør tiltak, blant annet gjennom tiltaksplan for villrein. Det er følgelig sentralt at alle endringer som kan påvirke villreinen i området, utredes grundig og gjøres gjenstand for vurdering av hvorvidt tiltaket bør gjennomføres. Dersom man illegger konesesjonsplikt for tiltak slik som økning av pumpekapasitet i Saurdal kraftverk, ivaretas dette.

På bakgrunn av denne vurderingen tilrår fylkeskommunen konesesjonsplikt for omsøkt tiltak.

Med hilsen

Anna Despard Asgard
Rådgiver miljø- og energisaker
Avdeling for samfunn, plan og miljø

Brevet er godkjent elektronisk.

Kopi til: NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT (NVE) /v Eilif Brodtkorb